

door Herman Michiel
29 mai 2020

Onder de titel "[Waar is Europa? Hier is Europa!](#)" publiceert Pieter Stockmans in MO* van 25 mei een beschouwing over het "moment van de waarheid" waarop de Europese Unie zich bevindt. Het vormt een onderdeel van het dossier #Beternacorona, en de teneur van het artikel is inderdaad dat Europa moet vooruitgaan of "de Unie kan tot stilstand komen".

MO* pakt vaak met degelijke kritische reportages en beschouwingen over de EU uit ¹, maar dat kan van hogervermeld artikel niet gezegd worden. Men vindt er nogal wat argumenten uit het traditionele Europese propaganda-arsenaal (de "geveugelde woorden van Robert Schuman", "meer Europa of meer nationalisme", "redding door het Europees Stabiliteitsmechanisme",...) en een al te rooskleurige voorstelling van actuele ontwikkelingen. De euro- of coronabonds zouden een "echte doorbraak" kunnen zijn in de Europese integratie, Kathleen Van Brempt (sp.a) citerend "hoor je niemand meer zeggen dat de coronafactuur door de bevolking zal moeten betaald worden" ... Men zou natuurlijk wensen dat dit klopte, maar wie gelooft dat?

Eerder dan in te gaan op wat in het artikel staat zal ik een paar punten belichten die er niet in staan, en die volgens mij in een kritisch medium een plaats zouden moeten krijgen.

Dubieuze 'expert'

Laat mij beginnen met de bron die het vaakst aan het woord komt in het artikel en voorgesteld wordt als onderzoeker die de Europese politiek al 20 jaar op de voet volgt: Prof. Sven Biscop van het Egmontinstituut. Er wordt niet bij vermeld dat Biscop een hevig pleitbezorger is van de NATO. Onlangs legde hij nog uit in een [talk voor UPV](#), een door de Vlaamse Gemeenschap gesubsidieerde vorminginstelling, dat het herstelbeleid zal moeten gericht zijn "op de mens", dat de stichters van Europa ook de stichters waren van de welvaartstaat, en dat de coronacrisis *geen reden mag zijn om de investeringen in defensie terug te schroeven*. Biscop is 'honorary Fellow of the EU's European Security and Defence College', wat niet veel garandeert voor een kritische voorlichting van de burgers.

Steun voor werklozen?

"Vanuit de Europese Commissie kwam er ook steun voor werklozen", aldus het MO* artikel. "Ze kwam in april op de proppen met SURE, een nieuw instrument voor tijdelijke steun. Het gaat om financiële steun tot 100 miljard euro. Die komt in de vorm van leningen van de EU aan getroffen lidstaten die plots meer overheidsuitgaven moeten doen om de werkgelegenheid te behouden." NATO-expert Biscop jubelt: "Dit is wat we moeten zien. Dit keer moeten we een mensgericht herstelbeleid voeren."

Maar wie een beetje achter de schermen van het SURE-plan gaat kijken is niet meer zo zeker of het dit is dat we moeten doen. Vooreerst moeten de lidstaten erin toestemmen om 25 miljard euro garanties bijeen te brengen opdat de Commissie een lening van 100 miljard zou kunnen afsluiten. Het is niet duidelijk hoever het hiermee staat. Vervolgens moeten de lidstaten die van SURE willen gebruik maken leningen afsluiten ... die ze zelf hebben gegarandeerd, en natuurlijk ook moeten terugbetalen. De enige steun bestaat dus in feite uit een lagere rente op de lening, omdat de Commissie goedkoper kan lenen dan lidstaten in moeilijkheden. Maar ook dit is een gevolg van de Europese keuze om lidstaten, in het bijzonder die van de eurozone, te laten 'evalueren' door en dus over te leveren aan de financiële markten.

Dit is niet alles. Het is zeer de vraag of hiermee de werklozen gesteund worden, dan wel de bedrijven. Veel bedrijven hebben van de tijdelijke werkloosheid - betaald ten koste van de begroting van de lidstaten - geprofiteerd om op loonkosten te besparen, maar dat belet hen niet om nu massaal af te danken. Maar wat in de berichtgeving over SURE volledig ontbreekt is de vermelding dat dit fonds pas in voege kan treden ... op 1 juni. De meeste bedrijven zijn al aan het heropstarten; *not so sure* wat SURE zal betekend hebben ... In feite is de hele voorstelling van de Europese 'hulp aan de lidstaten' meer fake news dan wat anders. Zie daarover mijn analyse [Het fake news van de Europese Commissie over coronahulp aan de lidstaten](#).

Tijdelijke opheffing van absurde regels wordt deugd

In het hoofdstukje "Staatssteun voor bedrijven" wordt de beslissing van de Commissie om toelating te geven aan de lidstaten om staatssubsidies te geven aan bedrijven als een grote toegeving voorgesteld op "het verbod om de competitie op de vrije markt te vervalsen door staatssteun". In een eerdere [promotiegrafiek](#) stelde de Commissie dit voor als steun aan de lidstaten. Men moet logischerwijze concluderen dat het verbod op staatssteun een boycot is van de lidstaten... Bovendien biedt deze uitzonderingsregel aan Duitsland, de competitiekampioen in Europa, de kans om haar bedrijven nog een extra competitief voordeel te bieden, waardoor de zwakkere economieën mogen vrezen nog meer in de verdrukking te komen... Ook de (tijdelijke) afzwakking van het Stabiliteitspact wordt door de Commissie als een bijdrage aan de lidstaten beschouwd. Veelzeggende erkenning van de rol die de Europese 'regels' werkelijk spelen...

Eurobonds: zelfs Macron en Merkel gaan verder

Een echt voorbijgestreefde paragraaf in het artikel is die over de 'eurobonds', die volgens de auteur "een echte doorbraak zouden kunnen betekenen in de Europese integratie". Het feit is dat eurobonds leningen zijn die lidstaten moeten aangaan, waardoor hun staatschuld verhoogt en ze nog meer in de problemen komen. Zelfs Macron en Merkel zijn zich daarvan bewust, wat hen ertoe bracht om ook (niet terug te betalen) subsidies te voorzien, een optie die ook in het voorstel van de Europese Commissie van 27 mei werd opgenomen. Kritische commentaar zou erin bestaan om te wijzen op het pervers gebruik dat de neoliberale leiders daarvan willen maken, door de uitkering van subsidies aan lidstaten

afhankelijk te maken van neoliberale hervormingen in hun economie. Dit lijkt voor Pieter Stockmans echter geen probleem te zijn...

Al bij al dragen dergelijke artikels meer bij tot de onkritische consumptie van propagandaslogans, dan tot de vorming van kritische burgers.

Hits: 184

Dit delen:

Facebook

Twitter

Voetnoten

-
1. Zo over de [invloed van Blackrock](#) op de Europese Commissie, over [TTIP](#), het [EU-beleid in Libië](#) enz.
-